

את מפא"י על המוני הבחורים. מסקנתם: מוטב לכנס במהירות האפשרית בכנסת חדשה, שתאשרר לממשלה לפעול במשך שנים מספר ללא התחשבות מופרות בדעת הקהל.

התפוצצות. האווירה הלכה והתלהטה. הצדדים לא היו מוכנים לסגת מעמדותיהם. בעיית מועד הבחירות ריחפה מעל ראשי ה"מתדיינים ככדור פורח מקושט באות זלף. אולם לפתע התפוצץ הכדור לרסיסים: אחד ממקורביו של בני ג'י. יצא בהכרזת מפתיעה, סיפר כי "גודע לו" שבן-גוריון יהיה מוכן לחזור ולעמוד בראש הממשלה, אם תקבל מפא"י רוב של 51% בבחירות, תהיה מסוגלת להרכיב ממשלה ללא שותפים.

הבעייה נעלמה. השאלה הצטמצמה על המועד בו יהיו למפלגה הסיכויים הגדולים ביותר לזכות ברוב מכריע. מאחר שמנהיגי המפלגה לא יכלו להסכים גם על כך, הח" ליטו בסופו של דבר לדרת דרומה — להתיעצות נוספת עם אחד מחברי שדה בוקר, המתעניין בעתיד הממשלה החדשה לא פחות משאר אורחי המדינה.

כטחון

ההתנדבות מתה

אירגון חברי ההגנה לא רצה להסתמך ב"בניית שיכונים ועריכת טיולים. חבריו סרבו להספק עם הזרם שחטף על פני ישראל.

מארגן בחירות אבריאל לבי. ג'י. עדר חדש

לאחר מלחמת העצמאות, להקדיש את כל מרצם לפתרון בעיות יומיומיות אפרוהו. הם האמינו עדיין כי נשקה החשוב ביותר של המדינה הוא האדם המתנדב, המוכן למסור את כל אשר לו להאדרת המולדת.

אולם רצון ההתנדבות של חותיקי ההגנה נמחץ אל חומת המעשיות הקרה של אנשי משרד הבטחון. כאשר פנה אירגון חברי ההגנה, לפני שלוש שנים, קיבל תשובה שאינה משתמעת לשני פנים: המסגרת ה"אחת ויחידה לפעילות בטחונית של אנשי חים היא חיל המילואים. אם יש ברצונם לפעול במסגרת זאת, עליהם להעביר את הצעותיהם דרך הממונים עליהם.

פטירת לדי. תנועת ההתנדבות נמ"צה; אולם היא לא שבה חיים. המאבק נמשך שנתיים וחצי. אנשי האירגון כיתתו את רגליהם למידות המסעות על פני משרדי הקריה, ביקשו, תבעו, איימו להפעיל את מפלגת האופוזיציה בכנסת, באו לבסיס על סיפוקם; חותיקי ההגנה הורשו להתאמן לתפקיד מפקדים במסגרת ההגנה המרחבית.

מספר המתנדבים לאימונים היה רב. מ"ת תוכנן נבחרו לוחמים חותיקים. הם עזבו את משפחותיהם, בילו חודשים תמימים במחנות ובשדה, הוכיחו כי כושר הסבל והלחמה שלהם אינו נופל (המשך בעמוד 8)

העם דגלים אדומים

אם תרים את ידך המיובלות, כל גלגל במדינה יטור... כששרו פועלי גרמניה שיר גאווה זה ב"יום העבודה הראשון, ב"1 למאי של שנת 1890, לא רצו רק לתת תוקף להשקפה פוליטית חדשה, השם קארל מארכס עיד לא ריחה על ארצות ויבשות, סוציאליסטים לא קמו עדיין איש נגד רעהו. יום ה"1 במאי היה יום הסולידריות של הפועלים, יום הפגנת הכוח של המוני העמלים. אולם הוא היה יותר מזה. הוא היה היום בו הכריז האדם החדש על האידיאל הגדול של העבודה — העבודה המאצילה את האדם, אינה משפילה אותו.

תורן עטוף פרחים. אולם בני-אדם חגגו ביום ה"1 במאי אלפי שנים לפני שהונף הדגל האדום הראשון מעל להפגנה פועלית. כי יום-חג זה עתיק כתרבות האנושית עצמה. מאז ראה האדם במבט משתאה את התפרצות החיים החדשים, את היופי האביבי הרענן של הנוף המתחדש, קם בו רצון לצאת במחולות, לקשט את סביבתו בפרחים ססגוניים.

הרומאים הביאו ביום זה מתת-פרחים לאלת הפריחה, פלורה. באירופה המערבית נקרא היום בעלתיין, היה מוקדש לבעל, אל השמש, הכנעני שהגיע איך שהוא ל"ארצות רחוקות אלה ממולדתו המרחבית. בבריטניה היה נהוג, בימי הביניים, לצאת ב"מונים אל השדות, לאסוף פרחים, לקשט בהם את הדלתות והחלונות. בכל עיר וכפר הוקם "תורן מאי", כגובה התורן של אניה גדולה, עטוף כולו פרחים וזרים.

דגלים ותוכן. בישראל התמוגו מאז שתי הנימיות גם יחד. האידיאל של העבודה ו"השיבה אל הטבע ירדו כרוכים יחד מן השמיים הרעיוניים של העליה השנייה. אולם ב"1 במאי, 1954, יצעדו הצועדים ויתנופפו הדגלים, מבלי שהתוכן הנפשי ה"עמוק ילחיה את הלבבות. האידיאל של העבודה שקע, רדיפת המתחרות תפסה את מקומו. לא מעטים גם עתה האנשים ה"רואים עדיין בעבודתם מלאכת קודש. אולם קולם אינו נשמע, לעומת הקריאה הגדולה ל"פחתת העבודה, להקטנת המאמץ, לה"שגת היתרון הגדול ביותר תמורת העמל הקטן ביותר.

עמים אינם עולים ונופלים ברגעים הס"פורים של סערת קרב. גורלם נחתך בשנים הארוכות של עבודה אפורה. בה סוד חייהם.

ב"1 במאי 1954 היה זה לקח שכדאי היה לזכרו היטב.

מפלגות

כדור פורח

הדיונים, שנערכו בחודרי חדרים, בהש"תפתות ראשי מפא"י, היו גדושים מתיחות. לא היה כל פלא בכך: הם נסובו על חת הבעיות החשובות ביותר לכל מפלגה קט"נה או גדולה — הבחירות לכנסת הש"לישית.

שני מחנות ניצבו זה מול זה. בראש האחד עמד ראש ממשלת ישראל, משה שרת. השני הונהג על ידי שר-האוצר, לוי אשכול, ואהוד אבריאלי, מי שעתידי לעמוד בראש מנגנון הבחירות. שני הצדדים ידעו היטב שלמפלגתם יש קלף חזק: היא יכולה להכריז בכל עת על ביטול הקואליציה, ל"הביא לעריכת בחירות חדשות. אולם הש"אלה הבעורת היתה: הויש לחכות למועדי הבחירות הקבוע (במערפל) בחוק-המעבר של הכנסת השנייה, או להקדים את עריכתן לזמן הקרוב ביותר?

שרת דרש לחכות. הוא הביע חשש כי הקמת הבחירות תפריע לממשלה במילוי משימותיה החשובות. אולם מאחורי מי"לותיו המדוקדקות הסתתר חשש גדול עני יותר: הוא ידע היטב שבן-גוריון יופיע בראש רשימת מועמדי מפא"י בבחירות. מה יהיה גורלו של שרת אם ירפה בני. ג'י. מערד-הצאן, ישוב לרעות את ערד-ה"חכיים?

לעומת זאת דרשו אשכול ואבריאלי לערוך את הבחירות תוך 6 עד 9 חודשים. הם ידעו שהממשלה, וביתוח משרד-האוצר, עומדים לנקוט בכמה צעדים, שאינם עשויים לחבב

• בשפת העמים הקלטיים העתיקים.

במיכסוכי המערב-המזרח אין כל חדש עם פתיחת הדיון על עתיד קוראה בוועידת נובה, השבוע. יש לצפות לדיון דומה עדי-ההתקפה לדיוני וועידת ברלין על עתיד גרמניה: המזרח יציע כצעד ראשון הוצאת כל הצבאות הזרים, לאחר מכן הקמת ממשלה זמנית קואליציונית, אשר תערוך במועד מאוחר יותר בחירות כל-ארציות. המערב יתנגד, מתוך ידיעה שסכסכים זה יגרומ להש"תלטות הקומוניסטים, יציע דרך שתבטיח את שלטונו הוא: עריכת בחירות כלליות בפיקוח אומות נייטרליות, אשר בהתאם לתוצאותיהן תוקם ממשלה. אין לראות מוצא מתקבל על הרעת, דבר שיש לקוות לו יותר בבעיית סיום המלחמה בהודו-סין, שצרפתים רבים שואפים לו עד כדי לפגל את המערב, לשלם כל מחיר.

היכון לגשמי ברכה כספיים שיינתכו על בצורת המשק הישראלי, במקרה שיעלה בידי נחום גולדמן להגשים את חלומו, לקבל מגרמניה מפרעות ענק על חשבון כספי השילומים לשלוש השנים הבאות. נימוקי התיפזון (א) החשש כי יופעל לחץ אמריקאי לחסימת מקור-השפע במקרה של פעולה תוקפנית ישראלית במרחב (ב) החשש כי אדנורא הזקן (78) לא יאריך ימים ומתו ימות גם ההסכם שאינו מביא כבר כיום שום ברכה לגרמניה ביחסיה עם מדינות המרחב. במקרה של הצלחה, יש לצפות: (א) לעמדה תקיפה יותר מצד ישראל כלפי הערבים (ב) ללחץ כבד מצד מפא"י לקיים מיד בחירות לכנסת השלישית, כל עוד רושם-הנחצון טרי.

אחת התוצאות אם לא תושג אחדות בין הצ"כ והפרוג-רטיבים בעתיד הקרוב עלולה להיות פרישתו המוחלטת של גולדמן מחיים פוליטיים. הוא רמז למקורביו כי אם לא יעלה בידו לעמוד בראש רשימה מאוחדת בבחירות הבאות, יסתגר בחווילה שיבנה לעצמו בארץ, יכתוב על סוציולוגיה ועל פעולותיו בעבר.

עיניך המשוטטות על במת-המכובדים ביום-העצמאות לא ינששו כנראה בודו בן-גוריון, אשר נעתר בקושי לבוא ולחזות במצעד צה"ל, בתנאי שיושיבוהו בין נכי מלחמת-העצמאות.

הפקעת הפזורה כאמצעי לחץ פוליטי ומקור כספי לא-אכזב תחיל הקרוב להיות מנופול של ישראל, הערבים, שראו עין בעין את הצלחת השיטה בשכנות, ינסו להפעילה בעתיד הקרוב. הצעד הראשון: מסעו של נשיא הלבנון, כמיל שמעון, לארצות דרום-אמריקה בהן קיימות מושבות גדולות של יוצאי לבנון (ארגנטינה, בראזיל ומקסיקו, בהן מרוכזים למעלה ממאה אלף לבנוניים-לשעבר). הנשיא ינסה לעורר את הרגש הפטריוטי של יוצאי-ארצו, לארגן בעזרתו מגבית שנתית קבועה.

הא מן הנמנע שאליעזר ליבנה ירוש ממפא"י, אם תחול הת"פתחת נוספת של הסיכסוך בינו לבין וועדת-הביקורת המפגנית אשר אסרה עליו את הדירוב בביתו החדש, אם כי ראשה הנוכחי של המפלגה, משה שרת, עושה את כל המאמצים למנוע זאת, ערך השבוע ביקור הפגנתי בבית-המריבה. ליבנה עצמו לא יעשה דבר העלול להחריף את הסיכסוך, כגון פירסום רשימת בעלי הסיכונים המפוארים משלו, שאת עריכתה דרש במכתבו לוועדה, מאחר שפעמים רבות הדגיש כי למרות כל ההשערות הוא מרוחק מן הצ"כ, רואה את עצמו כסוציאליסט, נעדר משום כך כל דרך לחיים פוליטיים מחוץ למסגרת מפא"י.

פקיד ממשלתי אחר מתוך כל חמישה יפוטור תוך השנה הבאה, לאחר שהתקציב הממשלתי בנוי ללא כל התחשבות בעלייה המתמדת של יוקר החיים ואיזונו יכריח אמצעי חריף זה. תוך חודשיים יתחיל הסיבוב הראשון בו יקוצצו 1500 משרות מן התקן הממשלתי.

אם יש ברצונך לצאת לגרמניה, אל תחשוש לנקמת החוק בגלל החותמת, פרט לגרמניה"ה הטבועה בדרכונך. כדי למנוע אי-נעימויות החלה ממשלת מערב-גרמניה מעניקה את אשרותיה על גבי גליון מיוחד, מחוץ לדרכון, דבר שאינו מאפשר למסמטה להיוודע על ביקור מעין זה. דבר זה עלול, בין השאר, לגרום בעתיד הקרוב לביטולה של החותמת שהפכה מגוחכת.

חזוק נוסף להתפתחות זאת משמשת הכנותיה הקדחתניות של חברת "אל על" להפעיל קו טיסה לודילונדון שיעבור את קלג, עיר מושבה של משלחת השילומים בגרמניה. במקרה שהתוכנית תתגשם, תהיה "אליעל" החברה הבינלאומית היחידה שמטוסייה יחנו בקביעות בקלג, תזכה למספר ניכר של נוסעים זרים.

עיתוניהבוקר הישראליים יספקו לך בקרוב כתבות ממקור ראשון על בריית-המועצות, אם יצא משלחת עיתונאים ישראלים לסיור ברוסיה. השגרירות נכונה לארגן מסע כזה, מציגה כמה נתאים, שאחד מהם הוא הזכות לקבוע איזו עיתונים יאילו עיתונאים ייוצגו במשלחת. יש רגליים להנחה כי לא יוזמנו עיתונאים לידי-רוסיה.

קנאת-עיריות תרבה מחאות, בעיקר מצידה של עיריית תל-אביב הצ"כית כלפי ראש שירותי-המודיעין שלא נענה לבקשותיה, להקצות זמן שידור לפירסום פעולותיה, הקים עם זאת אי-לפן-שידור חיפאי שירבה פרסומת לפעולתו של אבא חושי המפא"י, אשר לחצו על שירותי המודיעין היה יעיל יותר.

ייתכן כי בקיץ המתקרב תוכנן להתרחק כים התל-אביבי שלא חברת חיידקי הביוב, דיררו היחידים של המקום מזה ארבע שנים. מהנדס ישראל צעיר הגיש הצעה להטיית תלחיב, שהיא כנראה יעילה וזולה כאחת מהנדסי העירייה והממשלה מעיינים בה עתה.

הריקוד יהיה תענוג זול יותר, כאשר מספר אנשי עסק יביאו לכלל הגשמה את תוכניתם להקים על שפת הים בתל-אביב אולם ריקודים ענק, דוגמת המצוי בבריטניה ובאמריקה. בבניין שכבר נרכש על-ידי יושבי תזמורת, יאפשרו למעוניינים לרקוד שעות על שעות כרצונם, תמורת דמי-כניסה פועטים (אם יוקר החיים לא יעלה — 300 פרוטות), ללא צורך להזמין משקאות יקרים, שיימכרו בחדר סמוך רק למעוניינים. פתיחת האולם עלולה להביא התמוטטות כלכלית על מועדוני-ההילה והבארים המרובים, אליהם נוהרים כיום חובבי הריקודים מחוסר מקום אחר.